Landssamtök hjólreiðamanna

Kópavogsbær
Digranesvegi 1, 200 K.

Skipulagsgátt mál 2024/930

Kópavogi, 22. september 2024

Umsögn um:
Göngu- og hjólastígar um Ásbraut

Landssamtök hjólreiðamanna (LHM) hafa skoðað lýsingu skipulagsverkefnis (skipulagslýsingu) vegna nýs deiliskipulags Ásbrautar.

Skipulagssvæðið nær yfir fjölbýlishúsalóðir 3-21 og göturými við Ásbraut. Markmið með deiliskipulagsvinnunni að endurhanna göturými Ásbrautar til að bæta stígakerfi og tryggja með samræmdum hætti örugga og greiða umferð gangandi og hjólandi vegfarenda.

LHM er almennt hlynnt þeim hugmyndum sem sem koma fram í skipulagslýsingunni. Með þeim skapast tækifæri til að auka öryggi hjólandi og gangandi umferðar og gera leið þeirra greiðari, skilvirkari og vistlegri.

Á þessu stigi í ferlinu vill LHM helst koma að tveimur almennum ábendingum: Annars vegar um nauðsyn þess að horfa á allar tegundir lausna við hönnun fyrir hjólreiðar sem samgöngumáta um Ásbraut og hins vegar um tengsl við önnur verkefni á Kársnesi og Fossvogi.

Hönnun fyrir hjólreiðar sem samgöngumáta: Um Ásbraut er almennt ekki þung umferð bílstjóra, hvorki mikil né hröð, enda er Ásbraut húsagata með 30 km/klst. hámarkshraða og bílum er ekki lagt í götunni. Hjólarein og hjólavísar, sem málaðir voru á götuna 2014, hafa dugað mjög vel. Því er til mikils að vinna að leggja ekki að óþörfu út í kostnaðarsamar og óafturkræfar framkvæmdir (eins og mjög aðgreinda stíga og götu), sem í raun og veru væru kostnaðarsamir innviðir fyrir bílstjóra svo þeir þurfi ekki að taka tillit til hjólreiðafólks, ef bæta má innviði fyrir hjólreiðar og öryggi hjólreiðafólks með öðrum hætti um Ásbraut. LHM hefur áður (bréf 7. júní 2022) bent á að það væri e.t.v. full mikið í lagt að leggja sérstakan hjólastíg um Ásbraut, þó þetta sé stofnleið hjólreiða, og vill gjarnan ítreka þá ábendingu nú.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 12.11 2026

Kanna ætti margvíslegar ódýrari og einfaldari hugmyndir, t.d. að bera saman við að vera áfram einungis með hjólreinar og hjólavísa um Ásbraut, skoða snið á hollenskum íbúðargötum þar sem þrengt er að bílum með hjólareinum sitthvoru megin, eða svokallaðar „hjólagötur“ sem er konsept sem er til í hönnunarleiðbeiningum fyrir hjólreiðar en er ekki enn í umferðarlögum eða reglugerð um umferðarmerki (en er samt notað í Elliðaárdal), sem er eitthvað sem þyrfti að bæta en ætti að vera eindregið að bæta.

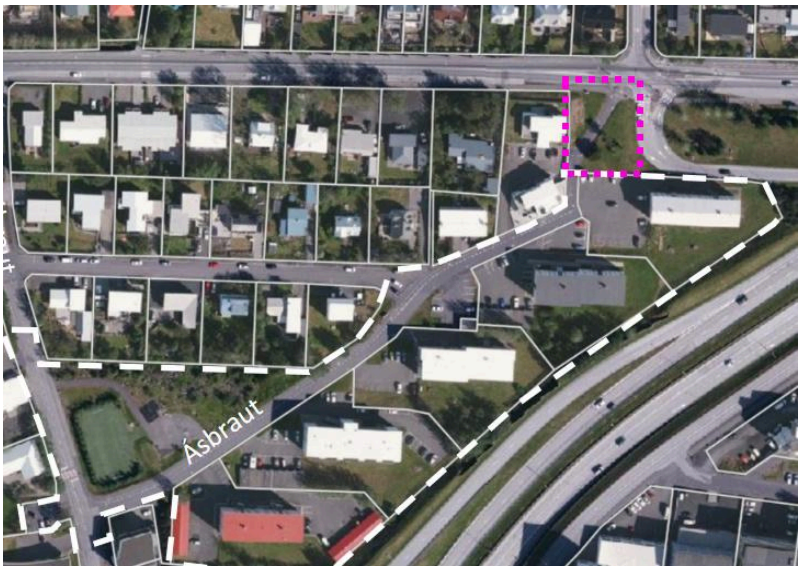
Varðandi hjólagötur vill LHM vísa í lið *„Hjólagötur (mynd nr. 5)“* í

> *Opið bréf / áskorun til Samgöngustofu annars vegar og Vegagerðarinnar & annarra veghaldara hins vegar (einkum Reykjavíkurborgar og Kópavogsbæjar) um betri merkingar fyrir bílstjóra um hjólreiðaumferð*
>
> *https://www.facebook.com/groups/gerumbeturabendingar/posts/1980798812391892/*

sem var sent Kópavogsbæ 8. september 2024. Í bréfinu var bent á að þetta konsept gæti verið framtíðin fyrir Traðarland í Reykjavík og Ásbraut í Kópavogi, sem eru að mjög mörgu leyti sambærilegar götur.

Í öllu falli væri áhugavert ef Reykjavíkurborg og Kópavogsbær stilltu saman strengi um “design commonality” fyrir götur eins og Traðarland og Ásbraut þannig að hjólareiðamenn og bílstjórar sjái sömu hönnun á mismunandi stöðum á höfuðborgarsvæðinu og viti því fyrirfram hvernig beri að hegða sér og hvernig megi búast við því að aðrir hegði sér & bregðist við.

Huga þarf vel að hönnun tengingar neðst í götunni við Kársnesbraut því sú tenging verður óhjákvæmilega nokkuð brött en alls ekki er gefið að betra sé að setja hlykki á stíginn. Slík lausn gæti í staðinn búið til fleiri og alvarlegri vandamál, fall í sönduðum/hálum beygjum eða vesen með vetrarþjónustu, og hækkunin er að mörgu leyti leyst með aukinni notkun rafmagnsreiðhjóla. LHM vill þó benda á að þessi tenging virðist ekki vera innan þess svæðis sem er horft til í þessari skipulagslýsingu og þyrfti e.t.v. að bæta bleika ferningum á myndinni hér að neðan við svæðið:

Skjal sótt af '0000000000' dags: 12.11 2026

Að öðru leyti gerir LHM ráð fyrir því að í hvívetna verði höfð hliðsjón af

> HÖNNUNARLEIÐBEININGAR FYRIR HJÓLREIÐAR
> Leiðbeiningar sveitarfélaga höfuðborgarsvæðisins og Vegagerðarinnar

(19.12.2019 eða nýrri útgáfu) og óskar eftir að fá tækifæri á seinni stigum til að rýna og senda inn athugasemdir ef við á, t.d. við deiliskipulag og verkhönnun.

Tengsl við önnur verkefni: Í skipulagslýsingunni er tíunduð tengsl við önnur verkefni, sjá bls. 9 í lýsingunni, á þessari rauðu lykilleið hjólreiða á höfuðborgarsvæðinu (svokallaðar stofnleiðir hjólreiða sem eru litakóðaðar). En sbr. kort á bls. 5 að þá eru fleiri mikilvægar tengingar og vill LHM helst nefna bláa stofnleið um suðurströnd Kársness og að Öldu, nýrri brú yfir Fossvog, sem svo tengist við hjólastíginn Sólarleið í Reykjavík (sem aftur tengist austan megin við hjólastíginn Bæjarleið og vestan megin við Þorragötu, Suðurgötu og Ægisíðu).

Hjólaleiðir þurfa að vera eindregnar, beinar, greiðar og öruggar og án (óþarfa) hæðarbreytinga eins og frekast er kostur. Þessir stígar upp á Hamraborgina; hjólastígar um Kópavogsháls (mál 583) og um Ásbraut (þetta mál hér 930); eru góð viðbót og munu t.d. gagnast vel hjólreiðafólki á **rafmagns**reiðhjólum sem á leið til vinnu í Borgartúni, á Suðurlandsbraut eða austar, svo dæmi sé tekið, en henta síður hjólreiðafólki á **venjulegum** reiðhjólum sem eru á leið í Miðbæinn, Vatnsmýrina eða vestur í bæ.

Því vill LHM minna á nauðsyn þess að halda áfram með hjólastíg um sunnanvert Kársnes sem mun í framtíðinni tengjast brúnni Öldu yfir Fossvoginn. Sá hjólastígur þarf að þræða ströndina **án hæðarbreytinga** og fara þaðan yfir Fossvoginn á Öldu. Þessar hugmyndir hér í máli 930 um innviði fyrir hjólreiðar um Ásbraut, þótt góð viðbót sé, koma ekki í stað góðs hjólastígs meðfram suðurströnd Kársness.

Til mikils er að vinna fyrir grænar og virkar samgöngur, sem styðja við loftlagsmarkmið og alþjóðlegar skuldbindingar Íslands, sem og til þess að reyna að draga úr aukningu á bílaumferð, að hjólastígur meðfram suðurströnd Kársness hvetji til hjólreiða og tengist vel við núverandi og komandi hjólastíga og við Öldu.

Gróður og skjólmyndun: Leggja þarf áherslu á gróður til skjólmyndunar. Við stíga ætti að gera ráð fyrir gróðri og trjám sem draga úr vindi og skapa skjól án þess að hindra stígsýn við gatna- og stígamót.

Merking leiða: Gera þarf ráð fyrir merkingu göngu- og hjólastíga með leiðarmerkjum og gerum við ráð fyrir að gerð verði grein fyrir þeim í verkhönnun.

Virðingarfyllst
f.h. stjórnar Landssamtaka hjólreiðamanna

Erlendur S. Þorsteinsson
formaður

Skjal sótt af '0000000000' dags: 12.11.2026